

23.1.2018

YTTRANDE

från utskottet för utrikesfrågor

till utskottet för utveckling samt utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

över genomförandet av det gemensamma arbetsdokumentet från avdelningarna (SWD(2015)0182) – Jämställdhet och kvinnors egenmakt: förändring av flickors och kvinnors liv med hjälp av EU:s yttre förbindelser 2016–2020 (2017/2012(INI))

Föredragande av yttrande: Beatriz Becerra Basterrechea

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för utrikesfrågor uppmanar utskottet för utveckling och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män att som ansvariga utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

- med beaktande av Europarådets konvention från 2011 om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, och av följande skäl:
- A. Alla EU:s yttre åtgärder bör främja förverkligandet av mänskliga rättigheter såsom de fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra internationella instrument på människorättsområdet, samt vägleda allt utvecklingssamarbete och all programplanering i alla sektorer och i alla faser av programplaneringsprocessen.
- B. I det femte målet för hållbar utveckling anges att jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt inte endast är en grundläggande mänsklig rättighet utan även en förutsättning för en fredlig, välmående och hållbar värld. Att ge kvinnor och flickor lika tillträde till utbildning, hälsovård och anständigt arbete samt till representation i politiskt och ekonomiskt beslutsfattande främjar hållbara ekonomier och är bra för samhället och mänskligheten i stort. EU och dess medlemsstater bör prioritera säkerställandet av kvinnors rätt till tillgång till anständig lön, mark, arv och naturresurser, eftersom dessa faktorer är avgörande för deras självständighet. Kvinnors ekonomiska egenmakt måste spela en avgörande roll i handlingsplanen för jämställdhet.
- C. År 2018 är det sjuttio år sedan den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna antogs, och principen om jämställdhet står i centrum för visionen om mänskliga rättigheter i FN-stadgan från 1945, där det anges att alla människor bör få åtnjuta mänskliga rättigheter och grundläggande friheter ”utan åtskillnad med avseende på ras, kön, språk eller religion”.
- D. I Europaparlamentets resolution av den 3 oktober 2017 om det krympande utrymmet för det civila samhället i utvecklingsländerna¹ framhåller parlamentet vikten av att jämställdhet och kvinnors egenmakt främjas i EU:s yttre förbindelser.
- E. Konventionen om barnets rättigheter har undertecknats av 195 länder och är juridiskt bindande och ett väsentligt redskap för att hantera flickors sårbarhet och behov av särskilt skydd och särskild omvårdnad.
- F. Jämställdhet är en av de gemensamma värderingar som den europeiska grannskapspolitiken bygger på, även om det saknas tydliga mål och specifika åtgärdsplaner för denna fråga. Kvinnors politiska deltagande och representation i EU:s grannländer är låg.
- G. För att kvinnors och flickors rättigheter ska kunna förbättras är det viktigt att även män och pojkar engagerar sig för jämställdhet.

¹ Antagna texter, P8_TA(2017)0365.

- H. Alla länders, inklusive EU:s medlemsstater, ratificering och effektiva genomförande av Istanbulkonventionen måste ses som en prioritet under kommande år, med tanke på hur viktig konventionen är för säkerställandet av ett bättre genomförande av jämställdhetspolitiken.
1. Sett ur ett människorättsperspektiv anser Europaparlamentet att handlingsplanen för jämställdhet (nedan kallad *handlingsplanen*) under sitt första år effektivt har stärkt samordningen och samstämdheten på EU-nivå med sitt övergripande mål att stödja EU och dess 28 medlemsstater i arbetet med att uppnå målen i Agenda 2030 och de mål som fastställs i konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, handlingsplanen från Peking och handlingsprogrammet från Kairo.
 2. Europaparlamentet konstaterar att användningen av banbrytande policyforskning och tydliga belägg är viktig för att bygga upp kunskap om jämställdhet och kvinnors egenmakt i syfte att utforma politik och strategier som stärker EU:s förmåga att göra jämställdhet till en upplevd verklighet. Parlamentet uppmanar därför utrikestjänsten och kommissionen att ägna särskild uppmärksamhet åt sitt mål att se till att en oberoende utvärdering görs av genomförandet av de åtgärder som anges i bilaga 1 till handlingsplanen.
 3. Europaparlamentet betonar att man behöver utnyttja de möjligheter som den digitala tidsåldern ger för att uppnå fullständig jämställdhet. Parlamentet noterar att för att kunna ge kvinnor egenmakt i politiskt och ekonomiskt hänseende samt överbrygga den digitala klyftan mellan könen måste man ge tillträde till digital utbildning på gräsrotsnivå. Parlamentet noterar att tillgång till internet och digitala färdigheter ger kvinnor och flickor möjlighet att lära sig om vilka rättigheter de har och att delta i det moderna samhället på samma villkor som män, vilket i sin tur gynnar ekonomin och ökar det allmänna välbefinnandet.
 4. Europaparlamentet noterar att kvinnor och män påverkas olika av instabila situationer i fråga om brott mot de mänskliga rättigheterna, tillgång till rättslig prövning, extrem fattigdom och diskriminerande politik/strukturer och att könsroller och förhållanden mellan könen är viktiga för att förstå vad som möjliggör statsbyggande och vad som står i vägen för det. Parlamentet betonar att handlingsplanen bör integrera jämställdhet på ett bredare plan på människorättsområdet och på området för god samhällsstyrning.
 5. Europaparlamentet påminner om att EU-delegationerna har fått en viktigare roll i och med antagandet av Lissabonfördraget, och att de nu spelar en central roll i genomförandet av handlingsplanen. Parlamentet konstaterar att delegationerna utgör den första kontaktpunkten för samordning av EU:s insatser med internationella partner i det berörda landet, och understryker att de måste se till att politiken – inbegripet integreringen, skyddet och främjandet av jämställdhet – genomförs. Parlamentet välkomnar utnämningen av kontaktpunkter för jämställdhet i delegationerna och begär att tillräcklig arbetstid avsätts, med tanke på att de uppgifter som de har som kontaktpunkter kommer utöver delegationernas huvudsakliga ansvarsområden och andra uppgifter. Parlamentet noterar att det är av yttersta vikt att delegationerna och kontaktpunkterna bildar sig en god uppfattning om jämställdhetssituationen, som kan ligga till grund för strategiska mål, program, projekt och dialog för landet och för genomförandet av dem. Parlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga

representanten och utrikestjänsten att utforma tydliga operativa riktlinjer för den roll som kontaktpunkterna ska ha i delegationerna, så att de kan fungera som verkliga rådgivare i människorättsfrågor och utföra sitt arbete effektivt.

6. Europaparlamentet beklagar att endast en femtedel av EU:s delegationer leds av kvinnor, enligt den senaste tillgängliga statistiken från utrikestjänsten, och att andelen nu är lägre än 2014 års referensvärde för kvinnliga chefer för EU:s uppdrag. Parlamentet beklagar dessutom att endast en av EU:s sju särskilda representanter är en kvinna. Parlamentet betonar även att endast 25 procent av personalen i civila GSFP-uppdrag (gemensam säkerhets- och försvarspolitik) är kvinnor, och att det inte finns någon fullständig statistik över hur många kvinnor som deltar i militära GSFP-uppdrag och GSFP-insatser. Parlamentet uppmanar EU att främja ett större kvinnligt deltagande i fredsbevarande och fredsbyggande processer samt i EU:s militära och civila krishanteringsuppdrag. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten och rådet att föregå med gott exempel och vidta omedelbara korrigerande åtgärder för att öka kvinnors deltagande i externa uppdrag och se till att fler kvinnor utnämns till högre och framträdande befattningar inom EU, särskilt inom EU:s delegationer.
7. Europaparlamentet beklagar att det, enligt en rapport från utrikestjänsten från november 2016, endast inom ett fåtal GSFP-uppdrag ges utbildning om sexuella och könsrelaterade trakasserier, och noterar att inga fall av trakasserier, övergrepp eller våld av sexuell eller könsrelaterad art anmäldes av GSFP-uppdrag under 2015. Parlamentet betonar att det är viktigt att nolltolerans tillämpas mot sexuella och könsrelaterade trakasserier och att institutionella strukturer som förebygger sexuellt och könsrelaterat våld ges stöd. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten och dess medlemsstater att stödja alla ansträngningar för att bekämpa sexuellt och könsrelaterat våld i internationella fredsbevarande insatser, och att säkerställa att visseblåsare och offer ges ett effektivt skydd.
8. Europaparlamentet uppmanar alla institutioner och politiska aktörer som är inblandade i utformningen av EU:s yttre åtgärder att prioritera efterlevnaden av konventionen om barnets rättigheter och dess protokoll samt relevanta internationella fördrag i syfte att säkerställa särskilt skydd och särskild omvårdnad om barn. Parlamentet framhåller vikten av att konventionen ratificeras till fullo, så att den blir den första av FN:s människorättskonventioner som ratificeras av alla länder. Parlamentet begär att flickors egenmakt och mänskliga rättigheter ska främjas, eftersom egenmakt kräver ett aktivt och jämlikt deltagande av flickor i beslutfattande. Parlamentet understryker att dessa punkter bör betraktas som grundsatser i genomförandet av handlingsplanen. Parlamentet uppmanar också till efterlevnad av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och dess protokoll så att rättigheterna för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning tillvaratas. Parlamentet påpekar att migrantflickor, särskilt ensamkommande sådana, är utsatta och behöver skydd i enlighet med bestämmelserna i internationell rätt. Parlamentet ser med oro på den bekymmersamma ökningen – som berör ett stort antal flickor – av antalet oregistrerade barn som fötts utanför sina föräldrars ursprungsland.
9. Europaparlamentet betonar betydelsen av utbildning i reproduktiv hälsa för kvinnor och flickor, och påminner om att denna utbildning främjar dels kvinnors egenmakt, dels förebyggandet av sexuellt överförbara sjukdomar. Parlamentet framhåller att det är

viktigt att EU upprätthåller sitt engagemang för att förbättra flickors och kvinnors fysiska och psykiska integritet. Parlamentet understryker att EU:s politik för mänskliga rättigheter och jämställdhet bara kan vara trovärdig om det råder samstämdhet mellan den inre och den yttre politiken. Parlamentet fördömer med eftertryck återinrättandet och utvidgningen av den så kallade munkavlerregeln och dess inverkan på kvinnors och flickors övergripande tillgång till hälso- och sjukvård och därmed sammanhängande rättigheter. Parlamentet upprepar sin uppmaning till EU och dess medlemsstater att täcka ett eventuellt ekonomiskt underskott på området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter genom att utnyttja EU:s utvecklingsfinansiering. Parlamentet noterar handlingsplanens syfte att ge kvinnor makt att själva bestämma över sitt sexliv och sin reproduktionsförmåga. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten och kommissionen att rikta sina ansträngningar främst mot tredjeländer där abort fortfarande är olagligt oavsett omständigheterna. Parlamentet uppmanar än en gång kommissionen att aktivt informera sina humanitära partner om att det enligt kommissionens politik, i de fall där graviditeten hotar en kvinnas eller flickas liv eller orsakar outhärdligt lidande, enligt internationell humanitär rätt och/eller internationell människorättslagstiftning kan vara motiverat att erbjuda en säker abort.

10. Europaparlamentet betonar att EU och medlemsstaterna måste bekämpa alla former av våld mot kvinnor – fysiskt, psykiskt, socialt och ekonomiskt – och prioritera tillträde till utbildning och bekämpande av alla könsstereotyper för flickor och pojkar från en mycket tidig ålder. Parlamentet välkomnar det globala, fleråriga Spotlightinitiativet som startats av EU och FN och som syftar till att stoppa alla former av våld mot kvinnor och flickor, eftersom det uppmärksammar denna fråga och sätter den i centrum för arbetet för att uppnå jämställdhet och egenmakt för kvinnor i linje med 2030-agendan för hållbar utveckling, och begär att det ska genomföras effektivt.
11. Europaparlamentet konstaterar att flickors och kvinnors egenmakt är ett av de fastställda målen i EU:s yttre åtgärder genom den globala strategin för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Parlamentet noterar att kvinnors roll i fredsförhandlingar och fredsmäklade såsom den beskrivs i handlingsplanen inte är tillräcklig. Parlamentet framhåller den viktiga roll som kvinnor spelar när det gäller att främja dialog och skapa förtroende, bygga koalitioner för fred och föra fram olika perspektiv av vad fred och säkerhet betyder, särskilt i konfliktförebyggande, konfliktlösning och återuppbyggnad efter konflikter. Parlamentet noterar att främjandet av kvinnors rättigheter i kris- och konflikttrabbade länder skapar starkare och motståndskraftigare samhällen. Parlamentet välkomnar utnämningen i utrikestjänsten av en chefsrådgivare för genusfrågor och för genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Parlamentet vill se att EU:s medlemsstater och resten av världssamfundet genom FN stärker sina insatser för att på ett mer verkningsfullt sätt ta itu med den effekt som konfliktsituationer och situationer efter konflikter har på kvinnor och flickor. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja det nya nätverket med kontaktpunkter för kvinnor, fred och säkerhet. Parlamentet noterar betydelsen av FN:s säkerhetsråds resolution 2250 om unga, fred och säkerhet och vikten av att komma fram till det bästa sättet för EU att genomföra denna resolution.
12. Europaparlamentet beklagar och fördömer att sexuellt våld används mot kvinnor som ett vapen i krig. Parlamentet begär att alla åtgärder ska vidtas för att säkerställa att de skyddas, inklusive genom tillhandahållande av säkra härbärgen för dem och deras barn.

Parlamentet uppmanar EU att säkerställa skyddet av flickor och kvinnor i konflikter, särskilt när de är offer för konfliktrelaterat sexuellt våld, kvinnlig könsstympning eller tvångsäktenskap. Parlamentet betonar att våldtäkt används som ett vapen i krig och därför vid alla tillfällen bör fördömas och helt elimineras. Parlamentet anser att man måste se till att kvinnor som har utsatts för krigsvåldtäkt får tillgång till all medicinsk hjälp som behövs, inbegripet tillgång till säkra aborter, såsom föreskrivs i internationell humanitär rätt. Parlamentet beklagar djupt att den nuvarande programplaneringen, enligt parlamentets undersökning av genomförandet av handlingsplanen, verkar bortse från jämställdhetsperspektivet vid krissituationer och svåra konflikter.

13. Europaparlamentet uppmanar EU att ta större hänsyn till kvalitativa aspekter i sina bedömningar, såsom förbättringar i kvinnors och flickors självaktning och självförtroende, förändringar i maktbalansen mellan män och kvinnor i samhället, samt indikatorer för att få fram sådana aspekter på social, ekonomisk och politisk förändring och kvinnors och flickors egenmakt som inte kan mätas i siffror. Parlamentet betonar att det är viktigt att informera samhället i stort, liksom att rikta in sig mot särskilda grupper och människor, för att skapa en gemensam förståelse av orsakerna till och konsekvenserna av bristande jämställdhet.
14. Europaparlamentet är oroat över att den tematiska prioriteringen avseende politiska och medborgerliga rättigheter, särskilt kvinnors och flickors åtnjutande av sina politiska och medborgerliga rättigheter, är en fråga som inte prioriteras tillräckligt i genomförandet av handlingsplanen, och begär att större uppmärksamhet ska ägnas åt kvinnorätsorganisationer och kvinnliga människorättsförsvarare. Parlamentet betonar att man måste göra det möjligt för kvinnor att delta på alla nivåer i politiska processer och i samhällslivet, och understryker därför att kvinnor måste ges likvärdigt tillträde till politiska miljöer, som väljare, kandidater, folkvalda och ämbetsmän. Parlamentet begär att kvinnliga politiska kandidater ska ges utbildning så att de kan bygga upp sin kompetens. Parlamentet påminner om att egenmakt inte endast handlar om tillträde till arbetsmarknaden utan att det måste ske en förändring även på andra områden, till exempel politisk representation, rättsligt skydd och hälsovård, särskilt genom utbildning.
15. Europaparlamentet begär att en särskild budgetpost för jämställdhet ska införas så att man på ett mer framträdande sätt kan gripa sig an nivån av kvinnligt politiskt deltagande och kvinnlig representation i EU:s grannländer och i EU. Parlamentet betonar att dessa program bör integreras helt i målen och programmen för UN Women och fastställa mätbara mål för att regelbundet mäta framstegen för jämställdhet i östra och södra grannskapet, stärka samarbetet och engagera sig mer med partnerländernas regeringar, i syfte att snabbare uppnå bättre resultat, inom ramen för bilaterala partnerskap och associeringsavtal.
16. Europaparlamentet noterar att kommissionen i det gemensamma arbetsdokumentet från avdelningarna om ramen för 2016–2020 konstaterar att EU:s finansiella investeringar i jämställdhet inte har mätts på ett systematiskt sätt. Parlamentet uppmanar kommissionen att införa ett tydligt resultatstyrt system med höga krav på rapportering, utvärdering och mekanismer för ansvarsutkrävande, och att främja evidensbaserat beslutsfattande så att de ekonomiska resurserna kan utnyttjas mer effektivt och ändamålsenligt. Parlamentet begär att en rapport ska utarbetas för att fastställa exakt hur

stora medel som har anslagits specifikt till jämställdhetsintegrering och fastställa de viktigaste uppnådda målen.

17. Europaparlamentet betonar att handlingsplanen i konfliktsituationer och situationer efter konflikter bör fokusera mer på att i praktiken integrera jämställdhet i samband med bredare och mer övergripande mänskliga rättigheter och goda styrelseformer.
18. Europaparlamentet uppmärksammar kommissionens åtagande om jämställdhetsintegrering och integrering av jämställdhetsanalys och jämställdhetsperspektiv i alla instrument. Parlamentet begär att detta arbetssätt ska bli märkbart i alla EU:s verktyg, särskilt i det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter.
19. Europaparlamentet begär att strategier och åtgärder som syftar till att utbilda flickor och därmed ge dem egenmakt ska främjas. Parlamentet insisterar på att icke-statliga organisationer som skyddar flickors och kvinnors liv och förespråkar deras rättigheter och egenmakt ska stärkas.
20. Europaparlamentet framhåller att det är viktigt att kvinnor deltar i och är representerade på ekonomiska områden som är viktiga för hållbar utveckling. Parlamentet betonar att företagande har en viktig roll att spela när det gäller att stärka kvinnors rättigheter. Parlamentet begär i detta sammanhang att större stöd ges till lokala små och medelstora företag, särskilt till kvinnliga företagare, genom mikrolån, så att tillväxt inom den privata sektorn kan komma dem till del.
21. Europaparlamentet påminner om att EU och medlemsstaterna är skyldiga att respektera flickors och kvinnors rättigheter som migranter, flyktingar och asylsökande när de genomför och utvecklar EU:s migrationspolitik. Parlamentet efterfrågar i detta sammanhang en ny utvärdering av insatsen Eunavfor MED Sophias samarbete med den libyska kustbevakningen mot bakgrund av rapporterna om systematiskt sexuellt våld mot kvinnor i interneringslägren på libysk mark.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	23.1.2018
Slutomröstning: resultat	+: 53 -: 5 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Victor Boştinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule-Pēterse, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Paşcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Alyn Smith, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, László Tőkés, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Brando Benifei, Marek Jurek, Jo Leinen, Miroslav Poche, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Beatriz Becerra Basterrechea, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Barbara Kudrycka, Tiemo Wölken

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

53	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Iveta Grigule-Pēterse, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
PPE	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Barbara Kudrycka, Eduard Kukan, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, László Tőkés, Traian Ungureanu
S&D	Nikos Androulakis, Francisco Assis, Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, Victor Boştinaru, Eugen Freund, Jo Leinen, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Paşcu, Tonino Picula, Miroslav Poche, Tiemo Wölken
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Tamás Meszerics, Alyn Smith, Bodil Valero

5	-
ECR	Bas Belder, Marek Jurek
EFDD	James Carver
NI	Georgios Epitideios, Janusz Korwin-Mikke

0	0

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster